Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (judecător Svetlana Ghercavii)
Dosarul nr. 2a-1333/24

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ

DECIZIE

18 martie 2025 mun. Bălți
Instanța compusă din:
Președintele ședinței Stanislav Grosu
Judecătorii: Alina Țihonschi, Radu Holban

Examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, apelul declarat de Primăria satului Răuțel împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 11 iulie 2024,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria satului Răuțel r-nul Fălești împotriva lui Ivanova Valentina cu privire la încasarea datoriei, dobânda de întârziere și a cheltuielilor de judecată, prin care cererea a fost respinsă,-

a c o n s t a t a t :

Pretențiile reclamantului:

La data de 08 aprilie 2024, Primăria satului Răuțel r-nul Fălești a depus în instanță cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivanova Valentina cu privire la încasarea datoriei, dobânda de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii, reclamanta a indicat că, potrivit Deciziei Consiliului sătesc Răuțel nr. 13 din 08.09.1997, lui Ivanova Valentina i-a fost atribuită în proprietate cota de teren agricol cu suprafața totală de 1,2197 ha, formată din două parcele cu numerele cadastrale *****, cu suprafața de 0,6098 ha, la data de 16.09.1997 pârâtei i-au fost eliberate și titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren fiind înregistrate în Registrul bunurilor imobile la 01.10.1999.

Din data atribuirii în proprietate a cotei de teren agricol, pârâta a achitat impozitul funciar pentru suprafața de 1,2197 ha deținută în proprietate conform titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren menționate. Din anul 2017, Ivanov Valentina nu a mai achitat impozitul funciar conform avizelor de plată înaintate anual.

Prin scrisoarea nr. 60 din 06.03.2024, pârâtei i-a fost adresată somația cu solicitarea de a achita datoria acumulată la impozitul funciar în sumă de 904,05 lei. Prin răspunsul la somație, consideră că Ivanova Valentina refuză să achite impozitul funciar pentru terenurile cu numerele cadastrale *****și *****, refuzând să recunoască că le deține în proprietate, deși dreptul de proprietate până în prezent este rectificat.

Obligația de a achita plățile la impozitul funciar pentru terenurile agricole proprietate privată, pârâta nu a onorat-o, fiind nevoiți să apeleze cu prezenta cerere către instanța de judecată.

Reclamanta a solicitat încasarea de la Ivanova Valentina în contul bugetului UAT Răuțel datoria în sumă totală de 1 552,80 lei, dintre care impozitul funciar 904,05 lei și dobânda de întârziere 648,75 lei.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 11 iulie 2024, acțiunea a fost respinsă.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu hotărârea menționată, la data de 17 iulie 2024, Primăria satului Răuțel r-nul Fălești a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat casarea hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 11 iulie 2024, cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Potrivit art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

După cum a fost indicat mai sus, apelantul Primăria satului Răuțel r-nul Fălești a depus cerere de apel la 17.07.2024, contestând hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central, dispozitivul căreia a fost pronunțat la 11.07.2024. Astfel, Colegiul atestă și constată, că apelul a fost declarat în interiorul termenului acordat de lege.

Argumentele părţilor:

În motivarea apelului, apelanta a invocat că, instanța eronat a aplicat la judecarea cauzei lit. b) din art. 277 alin. (1) Cod fiscal, or, cererea a fost înaintată nu faţă de arendaș, ci faţă de proprietarul terenurilor conform lit. a) din norma prenotată care stipulează că: subiecți ai impunerii sunt persoanele Juridice și persoanele fizice rezidenți și nerezidenți ai Republicii Moldova: proprietarii bunurilor imobiliare de pe teritoriul Republicii Moldova.

Reține că în conformitate cu informația din Registrul Bunurilor Imobile, Ivanova Valentina este înregistrată în calitate de proprietar al terenurilor cu nr. cadastral *****cu suprafața de 0,6099 ha şi nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,6098 ha.

Atât în Registrul bunurilor imobile, cât și la Primăria satului Răuțel nu au fost înregistrate careva contracte de arendă a terenurilor cu nr. cadastrale *****şi *****.

Nici în procesul de judecare a cauzei Ivanova Valentina nu a demonstrat că deţine careva contracte de transmitere în arendă a terenurilor cu nr. cadastral *****cu suprafața de 0,6099 ha şi nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,6098 ha.

Respectiv obligația de plată a impozitului funciar conform art. 277 alin (1) Cod fiscal, rămâne pe seama proprietarului terenurilor - Ivanova Valentina.

A menționat că potrivit contractului de arendă, nr. 08/16 din 15.08.2016, terenul cu numărul cadastral *****, cu suprafața de 2 ha, a fost transmis în folosința SRL „Anvar-Com”. Totodată, potrivit contractului de arendă menționat SRL „Anvar-Com” până la momentul actual posedă și folosește terenul cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 2 ha. Iar potrivit hotărârii Judecătoriei Bălți sediul Central din 30.06.2022, SRL „Anvar-Com” a fost obligată la plata pentru arenda terenului dat.

Reține că Instanța a aplicat la caz contractul de arendă (nr. 08/16 din 15.08.2016 încheiat pentru perioada de 15.08.2016-14.08.2019) pe un teren (nr. cadastral *****) care nu este obiectul litigiului în cauză. Or, prin cererea de chemare în judecată s-a solicitat încasarea datoriei la plata impozitului pentru anii 2017-2023 pentru terenurile cu nr. Cadastral *****cu suprafața de 0,6099 ha și nr. cadastral *****cu suprafața de 0,6098 ha.

Consideră că actul de constatare nr. 1 din 14.11.2023 prin care se constată că terenul cu nr. cadastral *****cu suprafața de 0,6099 ha se suprapune cu terenul agricol cu nr. cadastral ***** (la locul amplasării a căruia în RBI este menționat „Erori de plan") cu suprafața de 2 ha, nu poate fi aplicată speței date, deoarece este obiectul unui alt litigiu care nu este finalizat (dosarul nr. 2-24027016-09-2-11032024 aflat pe rolul Judecătoriei Bălți, sediul Central).

Conform art. 459, alin (2) Cod civil: Bun imobil se consideră terenul înregistrat în registrul bunurilor imobile sub număr cadastral distinct. Raportat la norma dată constată că terenurile cu nr. cadastrale *****şi ***** sunt formate ca bunuri imobile sub număr cadastral distinct, dețin informație grafică fără consemnarea de erori de plan) și sunt înregistrate cu drept de proprietate după pârâta Ivanova Valentina.

Consideră relevant faptul că pârâta, până în anul 2017, a recunoscut dreptul de proprietate asupra terenurilor în cauză, achitând impozitului pentru bunurile deținute şi nu a renunțat la dreptul de proprietate asupra terenurilor menționate în condițiile art. 448 Cod Civil.

La data de 02.01.2025, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Nord, Ivanova Valentina prin intermediul avocatului Moruz Valentina a depus referință prin care a pledat pentru respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 11 iulie 2024.

În susținerea poziției menționate a invocat că au apărut divergențe cu privire la amplasarea terenului nr. cad. *****, Ivanova Valentina a solicitat Primpăriei s. Răuțel să întocmească actul de stabilire a punctelor de cotitură ale hotarului terenului prin marcarea bornelor pe teren.

Relevă că Primăria s. Răuțel a refuzat identificarea amplasării terenului prin marcarea bornelor pe teren, ceea ce a generat iscarea unui litigiu în instanța de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul Central din 08.04.2022, Primăria s. Răuțel a fost obligată la efectuarea lucrărilor de identificare a bunului imobil prin stabilirea punctelor de cotitură ale hotarului terenului agricol cu nr. cad. *****cu suprafața de 2 ha.

În cadrul procedurii de executare a hotărârii, s-a constatat că terenul cu nr. cad. *****cu suprafața de 2 ha., a fost reparcelat cu atribuirea altor numere cadastrale și atribuit în proprietate altor persoane.

Prin urmare potrivit actului de constatare nr.1 din 14.11.2023, se atestă că terenul cu nr. cad. *****cu suprafața de 0,6099 ha, pentru care reclamanta solicită achitarea

impozitului funciar, se suprapune cu terenul agricol cu nr. cad. ***** cu suprafața de 2 ha.

Aduce la cunoștină că, terenul cu nr. cad. ***** cu suprafața de 2 ha, a fost transmis în folosință SRL „Anvar Com”, în baza contractului de arendă nr.08/16 din 15.08.2016.

În conformitate cu condițiile contractului de arendă menționat supra, SRL „Anvar Com” până la momentul actual posedă și folosește terenul cu nr. cad. ***** cu suprafața de 2 ha. Faptul dat se confirmă și prin hotărârea judecătoriei Bălți sediul Central din 30.06.2022, prin care SRL „Anvar Com” a fost obligată la achitarea plății de arendă pentru terenul arendat.

Reține că prima instanță corect a concluzionat faptul că, reclamantul nu a demonstrat instanței că însăși pârâta Ivanova Valentina este posesorul terenului agricol cu suprafața totală de 1,2197 ha, formată din două parcele de teren.

Corect a reținut că potrivit contractului de arendă, nr. 08/16 din 15.08.2016, terenul cu numărul cadastral *****, cu suprafața de 2 ha, a fost transmis în folosință SRL „Anvar Com”. Totodată, potrivit contractului de arendă menționat SRL „Anvar Com” până la momentul actual posedă și folosește terenul vizat cu suprafața de 2 ha. Iar potrivit hotărârii Judecătoriei Bălți sediul Central din 30.06.2022, SRL „Anvar Com” a fost obligată la plata pentru arendă pentru terenul dat.

Prima instanță a reținut că, potrivit actului de constatare nr. 1 din 14.11.2023, se atestă că terenul cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,6099 ha, pentru care reclamanta solicită achitarea impozitului funciar, se suprapune cu terenul agricol cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 2 ha intimatul menționând astfel că, Judecătorul corect a subliniat că prin natura sa, raportul juridic obligațional este menit să producă efecte juridice. Efectul general al oricărei obligații este de a da creditorului dreptul de a obține de la debitor îndeplinirea exactă a prestației la care s-a obligat. Dar, pentru ca o obligație să poată fi executată, mai întâi de toate, este necesar ca aceasta să existe. Obligațiile se consideră executate în mod corespunzător, dacă sunt respectate toate condiţiile prevăzute în actul din care au luat naștere, precum ar fi cele privitoare la obiectul, subiectele, locul, timpul şi modul de executare.

Consideră că instanța just a concluzionat că reclamanta nu este îndreptățită de a pretinde încasarea din contul Ivanova Valentina suma de 904,05 lei, având în vedere că la materialele dosarului nu se regăsesc probe convingătoare precum că pârâta ar folosi aceste terenuri agricole, precum și faptul că aceasta exercitată posesia de fapt a terenurilor.

Pârâtei nu i se poate imputa un comportament de rea-credință atât timp cât nu a fost demonstrat faptul că acesta avea careva obligații față de reclamantă pentru achitarea datoriei la impozitul funciar.

Cu referire la terenul agricol cu nr. cad. ***** cu suprafața de 0,6098 ha, aduce la cunoștință că Ivanova Valentina nu a primit nicicând acest teren, nu a solicitat înregistrarea dreptului de proprietate asupra acestuia în registrul bunurilor imobile, nu cunoaște unde este amplasat, nu l-a folosit, nu l-a posedat și nu a dispus de el nici când, precum nici nu a exercitat posesia de fapt a acestuia. Respectiv Ivanova Valentina nu

poate fi obligată la achitarea impozitului funciar pentru un teren care nu îl posedă de fapt, prevederi înserate la art. 277 alin.(2) Cod Fiscal.

Remarcă și conținutul prevederilor art. 178 alin.(3), art.264 Cod Fiscal care stabilește că stingerea obligațiilor fiscale are loc prin prescripție. Deci având în vedere că termenul de prescripție este de 4 ani pentru perceperea obligațiilor fiscale, plata impozitului funciar pentru perioada anilor 2017-2020 este prescrisă și nu poate fi solicitată spre achitare.

La data de 09.01.2025, Primăria satului Răuțel a depus obiecții referitor la referința înaintată subliniind faptul că terenul cu nr. cadastral ***** nu este obiectul litigiului în cauză, este obiectul unor alte litigii nefinalizate, considerând astfel că instanța de judecată urmează să facă abstracție de aceste pretinse argumente invocate de intimată, or ele reprezintă niște aserțiuni lipsite de substrat factologic și juridic.

Ivanova Valentina deține titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren asupra bunului imobil cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,6098 ha, iar până în anul 2017, Ivanova a achitat impozitul funciar pe terenul în cauză, respectiv cunoștea despre existența lui și despre dreptul ei de proprietate asupra lui.

La 09.10.2017, Ivanova Valentina a înaintat împotriva Primăriei s. Răuțel, cerere de chemare în judecată privind înlăturarea obstacolelor în exercitarea dreptului de proprietate asupra terenului agricol. Pe tot parcursul litigiului în dosar a figurat terenul cu nr. cadastral *****, fiind anexat la dosar și copia titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, înregistrat în RBI după Ivanova Valentina.

De cele relatate, conclude că negarea intimatei la terenul cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,6098 ha este declarativă or, renunțarea la dreptul de proprietate se face în condițiile art. 448 Cod civil.

Referitor la faptul că pentru perioada anilor 2017-2020 plata impozitului funciar este prescrisă și nu poate fi solicitată pentru achitare, remarcă că intimata confundă noțiunea de „termen de prescripție pentru determinarea obligației fiscale" prevăzut în art. 264 Cod fiscal cu noțiunea de „termen de prescripție pentru stingerea obligației fiscale" prevăzut în art. 265 Cod fiscal conform căruia, alin. (1) Dacă determinarea obligației fiscale a avut loc în termen sau în perioada stabilită la art. 264, ea poate fi stinsă prin executare silită de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prezentul titlu sau de către instanța judecătorească, însă numai în cazul în care acțiunile Serviciului Fiscal de Stat sau sesizarea instanței judecătorești au avut loc pe parcursul a 6 ani de după determinarea obligației fiscale.

Aprecierea instanţei de apel:

Potrivit art.276^2 Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.

Potrivit art.276^3 alin.(1) și (2) Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică.

La caz, Colegiul Civil reține că, instanța de fond a examinat cauza civilă conform prevederilor art. 276[4] CPC.

Potrivit art.276[4] alin. (4) Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condițiile prezentului cod. Deciziile instanței de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare.

Astfel, Colegiul civil conchide că prezenta cauză civilă urmează să fie examinată în procedura cererilor cu valoare redusă.

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, a materialelor din dosar, Colegiul civil consideră că apelul urmează a fi admis iar hotărârea casată integral cu emiterea unei noi hotărâri din următoarele considerente.

Conform art.385 lit. c) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.

Conform art.386 alin. 1 Cod de procedură civilă, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă:

a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin;

b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente;

c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei;

d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Materialele cauzei atestă că potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile nr. 4370107092, terenului agricol, cu suprafața de 0,6099 ha, îi aparține cu drept de proprietate lui Ivanova Valentina, în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 43700662 din 16.09.1997.

La fel, extrasul din Registrul bunurilor imobile nr. 4370310012, atestă că terenul agricol, cu suprafața de 0,6098 ha, îi aparține cu drept de proprietate lui Ivanova Valentina, în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 43700662 din 16.09.1997 (f.d. 7-8).

Din data atribuirii în proprietate a cotei de teren agricol, pârâta a achitat impozitul funciar pentru suprafața de 1,2197 ha, deținută în proprietate conform titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren menționate. Din anul 2017, Ivanova Valentina nu a mai achitat impozitul funciar conform avizelor de plată înaintate anual.

La data de 08 aprilie 2024, Primăria satului Răuțel r-nul Fălești a depus în instanță cerere de chemare în judecată împotriva lui Ivanova Valentina cu privire la încasarea datoriei, dobânda de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 9 legea nr. 436 din 26.12.2006 privind administraţia publică locală, „Pentru asigurarea autonomiei locale, autorităţile administraţiei publice locale elaborează, aprobă şi gestionează în mod autonom bugetele unităţilor

administrativ-teritoriale, avînd dreptul să pună în aplicare taxe şi impozite locale şi să stabilească cuantumul lor în condiţiile legii”.

Potrivit art. 281 alin. (1) Cod Fiscal, (1) „Suma impozitului pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice care nu sunt înregistrate în calitate de întreprinzător se calculează anual pentru fiecare obiect al impunerii, pornindu-se de la baza impozabilă a bunurilor imobiliare, calculată conform situaţiei de la 1 ianuarie a perioadei fiscale respective, **de către serviciile de colectare a impozitelor şi taxelor locale ale primăriilor**. În cazul în care baza impozabilă este evaluată de către organele cadastrale teritoriale în cursul anului fiscal până la expedierea avizelor de plată, suma impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul respectiv se calculează pornindu-se de la valoarea estimată în scopul impozitării bunurilor imobiliare, înregistrată în cadastrul fiscal”.

Conform art. 281 alin. (1^1) Cod Fiscal, „Înştiinţarea subiecţilor impunerii specificaţi la alin.(1) cu privire la suma impozitului pe bunurile imobiliare ce urmează a fi achitată se realizează de către serviciile de colectare a impozitelor şi taxelor locale ale **primăriilor**, prin intermediul avizelor de plată a impozitului pe bunurile imobiliare”.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, prin scrisoarea nr. 60 din 06.03.2024, pârâtei i-a fost adresată somația cu solicitarea de a achita datoria acumulată la impozitul funciar în sumă de 904,05 lei (f.d. 9).

Conform răspunsului la somație, intimata a indicat că nu este de acord cu somația, considerând-o neîntemeiată și contrară prevederilor legale (f.d. 11).

Potrivit contractului de arendă, nr. 08/16 din 15.08.2016, terenul cu numărul cadastral *****, cu suprafața de 2 ha, a fost transmis în folosință SRL „Anvar Com” (f.d.36-37).

Potrivit contractului de arendă menționat SRL „Anvar Com” până la momentul actual posedă și folosește terenul cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 2 ha.

Potrivit hotărârii Judecătoriei Bălți sediul Central din 30.06.2022, SRL „Anvar Com” a fost obligată la plata pentru arendă pentru terenul dat (f.d. 32).

Potrivit actului de constatare nr. 1 din 14.11.2023, se confirmă că terenul cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 0,6099 ha, pentru care reclamanta apelantul a solicitat achitarea impozitului funciar, se suprapune cu terenul agricol cu nr. cadastral *****, cu suprafața de 2 ha (f.d.33).

Prin Hotărârea judecătoriei Bălți, sediul central din 08.02.2022, s-a obligat Primăria sat. Răuțel să emită actul administrativ individual favorabil în privința lui Ivanova Valentina cu privire la stabilirea punctelor de cotitură ale hotarului terenului agricol cu nr. cadastral ***** prin marcarea bornelor de teren (f.d.32).

Potrivit schemei de amplasare a terenurilor agricole în raionul Fălești sat. Răuțel, este evidentă suprapunerea terenurilor nr. cadastrale *****și nr. cadastral *****(f.d.33).

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 11 iulie 2024, acțiunea a fost respinsă.

Pentru a hotărî astfel, instanța de nivel inferior a reținut că Primăria satului Răuțel nu a demonstrat instanței că însăși pârâta este arendașul terenului agricol cu suprafața totală de 1,2197 ha, formată din două parcele cu numerele cadastrale *****și nr. cadastral *****, considerând aplicabil la caz prevederile art. 277 alin.(1) lit. b) Cod Fiscal.

A mai menționat că la materialele cauzei nu se regăsesc probe convingătoare precum că pârâta ar folosi aceste terenuri agricole, precum și faptul că aceasta exercitată posesia de fapt a acestora.

Instanța de fond a reținut că pârâtei nu i se poate imputa un comportament de rea-credință atât timp cât nu a fost demonstrat faptul că acesta avea careva obligații față de reclamantă pentru achitarea datoriei la impozitul funciar.

La fel, a reținut ca fiind incert obiectul impunerii, deoarece terenurile în litigiu se suprapun, respectiv, rezultă efectuarea și a calculelor obținute și solicitate prin acțiune ca plată pentru impozitul funciar, ca fiind incorecte.

Examinând speța propusă, Colegiul Civil al Curții de Apel Nord consideră eronată poziția acesteia de respingere a acțiunii.

Instanța reține că potrivit art. 129 alin. (6) Cod Fiscal RM prevede că „Obligaţie fiscală – obligaţie a contribuabilului de a plăti la buget o anumită sumă ca impozit, taxă, prime de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi contribuţii de asigurări sociale de stat obligatorii stabilite în cotă procentuală, majorare de întârziere (penalitate) şi/sau amendă”.

Potrivit art. 129 alin. (8) Cod Fiscal RM, „Termen de stingere a obligaţiei fiscale – perioadă, stabilită conform legislaţiei fiscale, în care trebuie să fie executată obligaţia fiscală, incluzând şi ultima sa zi în orele de program ale Serviciului Fiscal de Stat. Dacă ultima zi a perioadei este una de odihnă, se va considera o ultimă zi prima zi lucrătoare care urmează după ziua de odihnă. În cazul prezentării dărilor de seamă în format electronic, ultima zi se consideră ziua deplină. În mod analogic se determină şi termenele de executare a altor acţiuni prevăzute de legislaţia fiscală”.

Conform prevederilor art. 129 alin. (13) Cod Fiscal RM, „Restanţa reprezintă suma pe care contribuabilul era obligat să o plătească la buget ca impozit, taxă sau altă plată, dar pe care nu a plătit-o în termen, precum şi suma majorării de întârziere (penalităţii) şi/sau amenzii”.

Conform prevederilor art. 129 alin. (13) Cod Fiscal RM, „Executare silită a obligaţiei fiscale reprezintă acţiunile întreprinse de Serviciul Fiscal de Stat pentru perceperea forţată a restanţei”.

Conform art. 277 alin. (1) lit. a) Cod Fiscal RM, „Subiecţi ai impunerii sunt persoanele juridice şi persoanele fizice rezidenţi şi nerezidenţi ai Republicii Moldova: a) proprietarii bunurilor imobiliare de pe teritoriul Republicii Moldova.

Potrivit extraselor din registrul bunurilor imobile din 07.04.2024, proprietar a bunurilor cu nr. cadastral *****și ***** situate în extravilanul r-nul Fălești, sat. Răuțel este Ivanova Valentina. Loturile de teren fiind înregistrate la 01.10.1999 (f.d. 7; 8).

În conformitate cu prevederile art. 278 alin. (1) Cod Fiscal RM, „(1) Obiecte ale impunerii sunt bunurile imobiliare, inclusiv terenurile din intravilan sau din extravilan, clădirile, construcţiile, casele de locuit individuale, apartamentele şi alte încăperi izolate, inclusiv bunurile imobiliare aflate la o etapă de finisare a construcţiei de 50% şi mai mult, rămase nefinisate timp de 3 ani după începutul lucrărilor de construcţie. Gradul de finalizare a construcţiei în scopul impozitării se determină de către experţii tehnici în construcţii sau de către agenţii economici cu activităţi în domeniul expertizei tehnice, sau

de către autoritatea administraţiei publice locale, în baza metodei stabilite de organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul construcţiilor”.

Astfel, reieșind din norma menționată, prevederile aplicate de instanța de fond art. 277 alin.(1) lit.b) Cod Fiscal la speța dedusă judecății nu sunt aplicabile.

De altfel, potrivit art. 277 alin.(1) lit. b) Cod Fiscal „Subiecţi ai impunerii sunt persoanele juridice şi persoanele fizice rezidenţi şi nerezidenţi ai Republicii Moldova: b) arendaşii care arendează un bun imobiliar agricol proprietate privată, dacă contractul de arendă nu prevede altfel.

Așadar, Ivanova Valentina nu a transmis în arendă terenurile cu nr. cadastral *****și *****, ci deține dreptul de proprietate asupra acestora potrivit extraselor din registrul bunurilor imobile menționate mai sus, astfel speței îi sunt aplicabile prevederile art. 277 alin.(1) lit. a) Cod Fiscal.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul Civil nu poate reține afirmația instanței de fond că obiectul impunerii este incert, terenurile în litigiu suprapunându-se conform schemei prezentate, deoarece potrivit Deciziei definitive și irevocabile a Colegiului Civil și de Contencios administrativ al Curții de Apel Bălți din 04.07.2020 (f.d. 40-45), s-a constat că „Nu poate fi reținut faptul că terenurile nr. cadastral *****și ***** s-ar include în cel repartizat conform titlului nr. 004477, or potrivit datelor registrului bunurilor imobile, pe numele apelantei există trei sectoare de teren agricol: cu nr cadastral ***** cu suprafața de 2 ha; cu nr. cadastral *****cu suprafața de 0,6099 ha și cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,6098 ha, constatând, de altfel, că temeiuri justificative pentru privarea Valentinei Ivanova de dreptul ei de proprietate asupra terenului cu suprafața de 2 ha cu nr. cadastral ***** nu sunt.

De aici, Colegiul Civil reține ca fiind întemeiată cererea de chemare în judecată a Primăriei satului Răuțel, odată fiind constatat că Ivanova Valentina este proprietara terenului agricol cu suprafața totală de 1,2197 ha, formată din două parcele cu numerele cadastrale *****și nr. cadastral *****, fiind înregistrate în registrul bunurilor imobile separat.

Alegațiile instanței de fond cu privire la incertitudinea existenței obiectului impunerii obligației fiscale sunt eronate, or aceste reprezintă terenurile cu numere cadastrale distincte *****și ***** care aparţin intimatei, înregistrările din RBI fiind valabile la momentul depunerii cererii de chemare în judecată.

Într-o altă ordine de idei, potrivit art. 228 alin. (1) Cod Fiscal RM, „Majorarea de întârzieri (penalitatea) este o sumă calculată în funcţie de cuantumul impozitului, taxei şi de timpul scurs din ziua în care acestea trebuiau plătite, indiferent de faptul dacă au fost sau nu calculate la timp. Aplicarea de către Serviciul Fiscal de Stat sau alt organ abilitat majorării de întârzieri este obligatorie, independent de forma de constrângere. Majorarea de întârzieri reprezintă o parte din obligaţia fiscală şi se percepe în modul stabilit pentru impunerea fiscală”.

(2) Pentru neplata impozitului, taxei în termenul şi în bugetul stabilite conform legislaţiei fiscale se plăteşte o majorare de întârziere, determinată în conformitate cu alin.(3) pentru fiecare zi de întârziere a plăţii lor, pentru perioada care începe după scadenţa impozitului, taxei şi care se încheie în ziua plăţii lor efective inclusiv.

(3) Cuantumul majorării de întârziere se determină anual în funcţie de rata de bază (rotunjită până la următorul procent întreg), stabilită de Banca Naţională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operaţiunile de politică monetară pe termen scurt, majorată cu 5 puncte, împărţită la numărul de zile ale anului şi aproximată conform regulilor matematice până la 4 semne după virgulă.

(4) Pentru neplata în termen a impozitului şi a taxei înscrise de organul cu atribuţii de administrare fiscală în contul personal al contribuabilului, majorarea de întârziere (penalitatea) se calculează fără a fi emisă vreo decizie. Procedura şi periodicitatea calculării (aplicării) majorării de întârziere (penalităţii) şi reflectării ei în contul personal al contribuabilului se stabilesc de conducerea organului cu atribuţii de administrare fiscală respectiv, iar pentru impozitele administrate de serviciile de colectare a impozitelor şi taxelor locale – de către autorităţile reprezentative ale administraţiei publice locale. În cazurile reflectării periodice a majorării de întârziere (penalităţii) în contul personal al contribuabilului, se permite de a nu reflecta suma ei calculată pentru fiecare impozit şi taxă în parte în mărime mai mică de 10 lei.

Potrivit cererii de chemare în judecată, reclamantul Primăria satului Răuțel a solicitat încasarea din contul Valentinei Ivanova a sumei în mărime de 648,75 lei cu titlu de dobândă de întârziere la obligația plății impozitului financiar, fiind înserat în cadrul cererii și calculul detaliat desfășurat. Având în vedere dispozițiile art. 228 alin. (4) Cod Fiscal RM, Colegiul Civil va încasa în totalitate suma indicată, fiind constatată corectitudinea calculării mărimii acesteia (f.d. 3-4).

Rezultatul celor relatate, având în vedere că acțiunea depusă de Primăria satului Răuțel este întemeiată, hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 11 iulie 2024 urmează a fi casată și emisă o hotărâre nouă prin care cererea depusă de Primăria satului Răuțel împotriva Valentinei Ivanova cu privire la încasarea datoriei, dobânda de întârziere și a cheltuielilor de judecată va fi admisă.

Potrivit art. 82 Cod Procedură Civilă, Cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform art. 83 alin (1), Cod Procedură Civilă, Taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Conform art. 83 alin. (2) În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat nr.213/2023.

Potrivit prevederilor art. 83 alin. (3) Cod de procedură civilă, Se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată, cererea reconvențională, cererea de intervenție principală, cererea vizând cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești, precum și alte cereri prevăzute la pct. 1 din anexa nr. 1 la Legea taxei de stat nr. 213/2023.

Potrivit pct. 1.1.3 din anexa nr. 1 legii taxei de stat, nr. 213 din 31-07-2023 în vigoare din 01.01.2024, dacă valoarea acțiunii este mai mică sau egală cu 5000 lei, urmează a fi achitată suma conform următorului calcul 5% din valoarea acțiunii, dar nu mai puțin de 150 lei pentru persoanele fizice și 250 lei pentru persoanele juridice.

Conform mărimii pretențiilor înaintate în cererea de chemare în judecată înaintată, valoarea acțiunii va fi calculată reieșind din suma de 1 552,8 lei.

La înaintarea acțiunii, reclamantul Primăria satului Răuțel r-nul Fălești urma să achite suma de 250,00 de la plata căreia a fost scutită prin lege.

Astfel, potrivit art. 98 alin. (1) Cod Procedură Civilă RM, Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Cu referire la norma citată, Colegiul Civil consideră oportun încasarea cheltuielilor de judecată sub formă de taxa de stat în mărime de 150,00 lei din contul intimatei Ivanova Valentina.

Subsecvent, Pct. 1.6 din anexa nr. 1 legii taxei de stat, nr. 213 din 31-07-2023 în vigoare din 01.01.2024, prevede că pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor de judecată, inclusiv pentru apelul incident și cererile de alăturare la apel, urmează a fi achitată suma de 85% din taxa de stat achitată în prima instanță, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 85% din taxa calculată din suma contestată.

Astfel, la depunerea cererii de apel, Primăria satului Răuțel a fost scutită de la plata taxei de stat în mărime de 127,5 lei (150 × 85%), prin urmare taxa respectivă va fi încasată din contul intimatei Ivanova Valentina.

În conformitate cu art. 276^4, 385 lit. c), 390 CPC, Colegiul civil,-

Decide:

Se admite apelul declarat Primăria satului Răuțel.

Se casează integral Judecătoriei Bălți, sediul Central din 11 iulie 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria satului Răuțel r-nul Fălești împotriva lui Ivanova Valentina cu privire la încasarea datoriei, dobânda de întârziere și a cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri după cum urmează:

Se încasează, de la Ivanova Valentina, IDNP ***** în beneficiul Primăriei satului Răuțel, cod fiscal 1007601002717, suma de 904,05 (nouă sute patru),05 lei cu titlu de impozit financiar și dobânda de întârziere în mărime de 648,75 (șase sute patruzeci și opt), 75 lei, în total suma de 1 552,8 (una mie cinci sute cincizeci și doi), 8 lei.

Se încasează de la Ivanova Valentina, IDNP ***** în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 277,50 (două sute șaptezeci și șapte, 50), lei cu titlu de taxă de stat.

Decizia nu se supune recursului, fiind definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Președintele ședinței,
Judecător Stanislav Grosu

Judecătorii Alina Țihonschi Radu Holban